

Werkgroep ISA – vergadernotulen

Bijeenkomst nr.: 9
Datum: 30 april 2025
Tijdstip: 15.00 tot 17.00 uur
Locatie: Online, MS Teams
Agenda:

Agendapunt	Spreker	Organisatie
1 Welkom en opening	Gerard v. Dijck	CROW
2 Pitch nieuw werkgroeplid: Inspectrum	Tristan v. Maurik	Inspectrum
3 Tijdelijke snelheidsbebording – ontwikkelingen CROW 96 project	Antoine v.d. Laan	CROW
4 Onderzoek bebording IenW	Jorrit Steenman & Saliou Diallo	IenW DTV
5 Terugkoppeling: EIT Discovery Day ISA, Amsterdam	Sander Buningh	BAM
6 Terugkoppeling: ISA Demo Dag, Cuijk	Geert v. Kaathoven	Provincie Noord-Brabant
7 Vooruitblik 17 september, Amersfoort	Gerard v. Dijck	CROW
8 Sluiting	Gerard v. Dijck	CROW

1. Welkom en opening

De vergadering wordt geopend om 15.02 uur.

a) Mededelingen

Geen mededelingen.

b) Voorstelronde

Gerard introduceert Marco van der Linde. Marco is sinds april 2025 bij CROW begonnen op het thema Smart Mobility.

2. Pitch nieuw werkgroeplid: Inspectrum

Het bedrijf Inspectrum, een organisatie van ongeveer 30 mensen, gevestigd in Velp, houdt zich bezig met onder andere wegininspecties en advies rond wegbeheer, digitalisering en advies met betrekking tot verkeerstekens en wegbelijning. Ook helpt Inspectrum gemeenten met het actueel houden van de gemeentelijke data in George. Een andere tak van Inspectrum houdt zich ook bezig met energieadvisering.

- <https://www.inspectrum.nl/>

3. Tijdelijke snelheidsbebording – ontwikkelingen CROW 96 project

Het project *Digitalisering van tijdelijke maatregelen* is nu bijna ten einde, in de zomer wordt het eindrapport verwacht. De herziening van de CROW-96 a & b ligt bij de Begeleidingsgroep 96. Onze werkgroep geeft de begeleidingsgroep een advies voor opname van de digitale aspecten van wegwerkzaamheden (waaronder tijdelijke snelheden).

Het project gaat uit van drie use-cases en twee sporen. De twee sporen zijn 1) digitalisering en 2) fysieke bebording. Het digitale spoor plukt in op de structuur van de

RTTI-verordening. Het fysieke spoor 2 gaat uit van CROW 96 en de geldende regelgeving en richtlijnen voor bebording in het algemeen. Momenteel wordt een proces uitgewerkt dat de wegbeheerders hierbij kan ondersteunen, gezien de grote opgave en beperkte capaciteit bij gemeenten. Belangrijk is om juist deze data goed te ontsluiten: ze maken het werkvak veiliger en leveren betere informatie voor bijvoorbeeld ISA en navigatie.

4. Onderzoek bebording Ministerie IenW

DTV heeft in opdracht van het ministerie IenW een onderzoek uitgevoerd naar veelvoorkomende knelpunten die de betrouwbare werking van op camera gebaseerde ISA-systemen negatief beïnvloedt. Vervolgens is gekeken naar kansrijke oplossingsrichtingen om de werking van ISA te verbeteren door aanpassingen te doen aan de fysieke infrastructuur.

Per type wegbeheerder (gemeente, provincie, waterschap en Rijk) is gekeken naar welke van de elf soorten knelpunten in welke aantallen voorkomen. Vervolgens zijn drie typen oplossingsrichtingen gedefinieerd:

- 1) Afstemming op EU-niveau en met OEMs, met een centraal meldpunt
- 2) Integreer ISA in wegbeheer en werk conform kaders en richtlijnen
- 3) Eenduidige fysieke oplossingen (verplaatsen, afdraaien, afschermen, etc.)

Ook zijn er nog situaties die om complexere/duurdere oplossingen vragen, bijvoorbeeld de combinatieborden, matrixborden, etc. Volgens de onderzoekers is het beter om het snelheidslandschap te vereenvoudigen en te versoberen.

In het onderzoek gaat DTV uit van de minimaal verplichte variant van ISA. Het bureau merkt op dat niet overeenkomende fysieke bebording en digitale snelheidskaarten serieuze knelpunten zijn.

Ook vraagt DTV zich af of OEMs hun voertuig kunnen uitrusten met een connectie tussen de camerasensor en de digitale snelheidsinformatie. Kan het voertuig daardoor zelf checken of de digitale informatie klopt met wat de sensor waarneemt, en zo niet, de sensorinformatie prioriteren? De conclusie is: de techniek zit al aan boord van de voertuigen. Speciale camera's zijn niet nodig, het is vooral de boordcomputer die dit rekenwerk moet doen. Vooral voor de kleinere automodellen in het A-segment is dit voor veel fabrikanten te duur, waardoor deze modellen ook steeds minder vaak in de showroom staan.

Tot slot opperen de onderzoekers dat het een goed idee kan zijn om meer aandacht te schenken aan voorlichting en educatie over ISA (waarvoor het dient, et cetera).

5. Terugkoppeling 'EIT Discovery Day ISA', Amsterdam

De 'EIT Discovery Day ISA' vond plaats te Amsterdam, tijdens de 'week van de rechtvaardige straat' ([link](#)). Diverse partners van de werkgroep waren aanwezig. Te zien waren diverse voorbeelden, waaronder bestelbusjes in woonwijken, deelauto's in hubs en zogenaamde eDrive Zones, waarbij hybride auto's overschakelen van fossiel naar elektrisch rijden zodra je een zone binnenrijdt. Daarbij is vrijwilligheid het uitgangspunt. Gezocht wordt naar Nederlandse of Europese onderzoeksgelden om praktijkproeven op

te zetten, gericht op techniek maar ook op het waarom (narratief) en de impact.
Conclusie: zones en geofencing maken interessante combinaties mogelijk met ISA-toepassingen.

6. Terugkoppeling ISA Demo Dag Cuijk

De aftermovie van de ISA Demo Dag, die plaatsvond in Cuijk op 26 maart, wordt getoond. Het doel van deze dag was het creëren van bewustwording rond ISA, het bevorderen van betrokkenheid bij gemeenten en het onderstrepen van het belang van samenwerking tussen (lokale) overheden en de private sector. Een belangrijk moment was de omarming van het 'Manifest voor Verkeersveiligheid', waarin stakeholders zich verbinden om ISA te ondersteunen en te verbeteren. Ook konden aanwezigen zelf proeven aan ISA, door met een demo-auto op pad te gaan. Meer info via:

- <https://smartwayz.nl/actueel/isa-demodag-stap-richting-betere-verkeersveiligheid/>
- <https://crow-smartmobility.nl/2025/04/11/terugblik-op-isa-demodag-brede-steun-voor-intelligente-snelheidsassistentie/>
- Aftermovie: https://www.linkedin.com/posts/smartwayz-nl_isa-verkeersveiligheid-innovatie-activity-7322882255985565697-wlQp?utm_source=share&utm_medium=member_desktop&rcm=ACoAAArsgAQB48pI6bmAql1Z-zG68opZynvv054

7. Vooruitblik 17 september, Amersfoort

De volgende ISA-bijeenkomst is op woensdag 17 september 2025 in Amersfoort. De ochtend is voor de werkgroep ISA, samen met de werkgroep Infra van de toekomst van LVMB. Op het programma staat onder meer een presentatie van TNO en RDW over EuroNCAP. De middag is bestemd voor een breder publiek met breakoutsessies rond de drie hoofdpijlers van het stappenplan.

Werkgroepleden kunnen een tafeltje krijgen om met bezoekers in gesprek te gaan. Als je als werkgroeplid wil deelnemen aan het middagprogramma, moet je je even registreren. De aanmeldlink voor het middagprogramma volgt zo snel mogelijk. Wacht niet te lang, want het aantal plaatsen is beperkt.

8. Sluiting

- Rondvraag: Geen vragen.
- Sluiting om 17:01.